

HOSTAGES OF THE OCCUPATION

ЗАРУЧНИКИ ОКУПАЦІЇ

20

02

2014

HOSTAGES OF THE OCCUPATION

Kyiv, 2020

ЗАРУЧНИКИ ОКУПАЦІЇ

Київ, 2020

Supported by the Democracy Grants Program of the US Embassy to Ukraine.
The views of the authors do not necessarily reflect the official position of the US Government.

Здійснено в рамках проекту за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні.
Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією уряду США.

Project manager: **Zarema Bariieva**
Author of pictures: **Lieniara Abibulaieva, Elvir Sahirman**
Text writer: **Alemkhan Sary, Elvir Sahirman**
Designer: **Feride Kurtmamedova**
Translation into English: **Zarema Bariieva**

Керівник проекту: **Зарема Барієва**
Автори світлин: **Лен'яра Абібулаєва, Ельвір Сагірман**
Автори тексту: **Алемхан Сари, Ельвір Сагірман**
Дизайнер: **Феріде Куртмамедова**
Переклад на англійську мову: **Зарема Барієва**

© Кримськотатарський Ресурсний Центр, 2020
© Ельвір Сагірман, Лен'яра Абібулаєва, світлини, 2020
© Феріде Куртмамедова, дизайн, 2020

Foreword

The occupation of Crimea by the Russian Federation in 2014 caused dramatic changes in the lives of thousands of people. According to the official data of the Ministry of Social Policy of Ukraine, around 44 thousand inhabitants of the peninsula were forced to leave their home and leave Crimea. According to unofficial data, this figure reaches 50 thousand people. Half of them are the representatives of the Crimean Tatar people. At the same time, those Crimean Tatars who remain in the occupied territory are systematically subjected to repression by the occupying authorities.

How do these people live? How have their lives changed? What difficulties do they face with? How do they fight for their bright future? What do they dream about?

We bring to your attention 20 stories of Crimean Tatar families: 10 – internally displaced people, 10 – families residing on the occupied territory. They are rather diverse, but each one of them clearly demonstrates one idea – common love for Crimea and a great desire to live freely in their historical homeland. The responses of our heroes make it clear that this desire will overcome any obstacles.

Within this initiative, the team of the Crimean Tatar Resource Center sets the following tasks:

- to attract media, both Ukrainian and international public attention to the problems of the Crimean Tatars in the mainland of Ukraine, and in Russia occupied Crimea;
- to promote socio-cultural adaptation and integration of Crimean Tatar IDPs into the local Ukrainian communities;
- to acquaint citizens of Ukraine with the Crimean Tatar culture, traditions, livelihood and the problems they face with nowadays.

We believe that your acquaintance with the Crimean Tatar families in Crimea and mainland Ukraine will facilitate the establishment of intercultural and interreligious dialogue, attract more attention of the Ukrainian authorities and the international community to the problems of the Crimean Tatar people and illegal annexation of Crimea. We are convinced that such a practice will promote the observance of the rights of the Crimean Tatars and enable the de-occupation of Crimea.

Вступ

Окупація Криму Російською Федерацією у 2014 році зумовила кардинальні зміни в житті тисячі людей. За офіційними даними Міністерства соціальної політики України, близько 44 тисяч мешканців півострова були вимушені залишити рідну домівку і виїхати з Криму. За неофіційними даними, ця цифра сягає 50 тисяч осіб. Половина з них – представники кримськотатарського народу. Водночас ті кримські татари, що залишились на окупованій території, систематично піддаються репресіям з боку окупаційної влади.

Як живуть ці люди? Як змінилося їх життя? З якими труднощами вони стикаються? Як борються за світле майбутнє? Про що мріють?

Пропонуємо Вашій увазі 20 історій родин кримських татар: 10 – внутрішньо переміщених осіб, 10 – сімей на окупованій території. Вони різні за змістом, проте у кожній із них чітко простежується одна думка – любов до Криму та величезне бажання вільно жити на своїй історичній Батьківщині. Відповіді ж наших героїв дають чітко зрозуміти, що це бажання подолає будь-які перешкоди.

Цією ініціативою команда Кримськотатарського Ресурсного Центру ставить перед собою такі задачі:

- привернути увагу ЗМІ, української і міжнародної громадськості до проблем кримських татар на материковій частині України і в окупованому Росією Криму;
- сприяти соціокультурній адаптації та інтеграції ВПО – кримських татар – у локальні українські спільноти;
- ознайомити жителів України з культурою та традиціями і проблемами кримськотатарського народу.

Віriamo, що Ваше знайомство з родинами кримських татар в Криму та на материковій Україні буде сприяти налагодженню міжкультурного і міжрелігійного діалогу, залученню більшої уваги державних органів України і міжнародної спільноти до проблем кримськотатарського народу і анексії Криму. Переконані, що така практика сприятиме дотриманню прав кримських татар і якнайшвидшій деокупації Криму.

Story / Історія 1

Lilia HEMEDZHI
lawyer

Ліля ГЕМЕДЖІ
адвокатеса

After 2014, her life has changed quite dramatically. Until that time, she had been on maternity leave for a long time and had just begun to practice. She was dealing exclusively with civil cases: divorces, alimony, domestic accidents. In 2014-2015, her focus area shifted to the problem “Individual vs. State”, in other words, human rights cases. After mass searches and arrests, Lilia Hemedzhi delved into criminal practice without having a license yet. She realized that being certified as a lawyer can be useful to

her people in such a troubling time. She is open and accessible to anyone, ready to help everyone whose rights have been violated.

Not surprisingly, her activities did not go unnoticed by the authorities. “I try not to be paranoid, but my colleagues and I constantly feel pressure, mostly psychological. For example, surveillance. We even managed to record this on camera. We are aware that this is a warning sign. The other example of pressure is complaints.

“

I try not to be paranoid, but my colleagues and I constantly feel pressure, mostly psychological...

”

“

Намагаюся не параноїти, але і я, і мої колеги постійно відчуваємо на собі тиск, частіше психологічний...

”

Після 2014 року її життя змінилося досить кардинально. До цього вона довгий час була в декретній відпустці і лише почала практикуватися. Розглядала виключно цивільні справи – розлучення, аліменти, побутові спори. Але у 2014-му напрямок її роботи змінюється – починаються, а у 2015-му році вже збільшується кількість справ з проблемою «Людина-держава», тобто справи, пов’язані з порушенням прав людини. Далі, після масових обшуків та арештів, Ліля Гемеджі поглиблюється у кримінальну практику, ще не маючи статусу адвоката. Вона усвідомлює, що зі статусом адвоката зможе бути корисною своєму народові у скрутні часи. Вона відкрита і доступна для всіх, намагається допомогти всім, чий права були порушені.

І звичайно ж, її діяльність не залишилася без уваги відповідних органів. «Намагаюся не параноїти, але і я, і мої колеги постійно відчуваємо на собі тиск, частіше психологічний. Це, перш за все, стеження. Нам вдалося навіть зняти це стеження на відео. Це застереження. Це скарги на нас в палату. Є ризик позбавлення статусу, адміністративних покарань. Все це в практиці моїх колег вже є. Але ми не зупиняємося, бо розуміємо, що наша поразка відіб’ється не тільки на нас особисто, але і на долі нашого народу», – каже адвокатеса Ліля Гемеджі.

There is a danger of being deprived of a lawyer's license and getting administrative punishments. My colleagues already experience that. Nevertheless, we do not stop our activity. We understand that our retreat will affect not only us personally but all our people," says lawyer Lilia Hemedzhi.

In today's troubling times, the most important thing, in her opinion, is to remain true to yourself. Not being ashamed of being a Crimean Tatar and a Muslim! This is especially relevant in today's Crimea! She is often asked whether she would like to move to Kyiv or another country. To which she invariably replies: "No, we did not return to Crimea so that we could leave somewhere else! Crimea is everything to me! Crimea is the land of my ancestors, it is the graves of my ancestors, it is the sea, the mountains, the steppes. I cannot live without them".

She dreams of painting. The inspiration visits her often but there is very little time. She paints whenever she finds a free minute, wherever possible, in work notebooks, notepads.

“

... we did not return to Crimea so that we could leave somewhere else! Crimea is everything to me! Crimea is the land of my ancestors, it is the graves of my ancestors, it is the sea, the mountains, the steppes. I cannot live without them...

”

“

... ми повернулися до Криму не для того, щоб виїхати куди-небудь! Крим – для мене все! Крим – це земля моїх предків, це могили моїх предків, це – море, це – гори, це – степи. Я не зможу жити без них...

”

У цих обставинах найголовніше, на її погляд, залишатися самим собою. Не соромитися, що ти – кримський татарин, що ти – мусульманин! Сьогодні в Криму це особливо актуально! Їй часто ставлять запитання «Чи не хотіла б вона переїхати в Київ або в іншу країну?». На що вона незмінно відповідає: «Ні, ми повернулися до Криму не для того, щоб виїхати куди-небудь!

Крим – для мене все! Крим – це земля моїх предків, це могили моїх предків, це – море, це – гори, це – степи. Я не зможу жити без них». Мріє малювати. Натхнення приходить до неї часто, але часу обмаль. Малює завжди, як тільки знаходить вільну хвилинку, всюди, де тільки можна – в робочих блокнотах, записниках.

Story / Історія 2

Asan CHAPUKH
activist of the national movement

Асан ЧАПУХ
учасник національного руху

Asan Chapukh has the most peaceful and creative profession. He is a builder. He built houses, different objects. He built his own house in Koreiz overlooking Ai-Petri. After 2014, the most difficult test for him was a disappointment in the people around him, with whom he had very close relationships, went with them through all the joys and troubles. He himself was always in a rush to help friends, he led an active lifestyle. In 2017, he was detained in the so-called “Vedzhie Kashka case”. Due to the high pressure and repeated hunger strikes in a pre-trial detention center, he suffered a stroke. Now, his health is sapped, he has trouble talking and walking, but his spirit is nevertheless strong, he is confident in the future of Crimea and his people.

“Our strength is only in unity. Only by joining efforts and thoughts, we can overcome any difficulties. My dream is to see my Motherland, my native home, Crimea – free,” says Asan Chapukh.

“

Our strength is only in unity. Only by joining efforts and thoughts, we can overcome any difficulties. My dream is to see my Motherland, my native home, Crimea – free...

”

“
*Наша сила тільки в єдності.
Лише об'єднавши зусилля та
прагнення, ми зможемо подолати
будь-які труднощі. Мрію побачити
мою Батьківщину, мій рідний дім –
Крим вільним...*
”

Асан Чапух – людина наймиролюбнішої професії. Він будівельник. Будував будинки, інші об'єкти нерухомості. Свій будинок у Кореїзі з видом на Ай-Петрі побудував власними руками. Після 2014 року найважчим для нього випробуванням було розчарування в оточенні, в людях, із якими він ще недавно дуже близько спілкувався, переживав радість та незгоди. Сам же він завжди поспішав на допомогу друзям, продовжував активну діяльність. У 2017 році він був затриманий в рамках так

званої «справи Веджіє Кашка». Внаслідок тиску, неодноразових голодувань у СІЗО у нього стався інсульт. Здоров'я сильно погіршилось, йому дуже складно говорити, пересуватися, але дух у нього міцний, у майбутнє Криму і свого народу він дивиться з упевненістю.

«Наша сила тільки в єдності. Лише об'єднавши зусилля та прагнення, ми зможемо подолати будь-які труднощі. Мрію побачити мою Батьківщину, мій рідний дім – Крим вільним», – каже Асан Чапух.

Story / Історія 3

Aliye KENDZHE-ALI
poetess

Аліє КЕНЖАЛІЄВА
поетеса

A mother of two children, a teacher by profession Aliye Kendzhe-Ali, who lived in Russia, returned to Crimea after the well-known events in 2014, in the result of which she broke up with her first husband. Here, she was faced with the inability to express her thoughts, and intimidation of people around her. The poet expresses her feelings, thoughts, and anxiety in her poems.

Everything that happens in Crimea does not pass Aliye's attention. In 2018, her poem on the eve of May 9 attracted the attention of the authorities, whereby in relation to her was opened a pre-investigation check to identify "rehabilitation of Nazism". This background check did not give any results. Aliye continues to write courageously and openly despite the repeated warnings.

“
Crimea is a part of my soul, it is my extension. I walk around my native Kuru-Uzen and I feel the breath of the earth, how the wind from the mountains and the sea carries the voices of our ancestors...
”

“

Крим – це частина моєї душі, це моє продовження. Ходжу по рідному Куру-Узень і відчуваю подих землі, вітер з гір і моря доносить голоси предків...

”

Мати двох дітей, вчителька за фахом Аліє Кенжалієва, яка проживала в Росії, після сумнозвісних подій 2014 року розлучилася з першим чоловіком через розбіжності щодо проблематики Криму та повернулася додому. Тут вона зіткнулася з неможливістю висловлювати свої думки, страхом людей. Почуття, думки, тривогу поетеса висловлює у своїх віршах. Все, що відбувається в Криму, не проходить повз увагу Аліє. У 2018 році її вірш напередодні 9 травня привернув увагу органів. І щодо Аліє Кенжалієвої була відкрита дослідча перевірка за фактом «реабілітації нацизму». Перевірка не дала результатів. Аліє продовжує писати сміливо і відкрито, незважаючи на неодноразові попередження.

She writes in several languages, translates Ukrainian poetry into her native language and vice versa, dreams of conveying poetry in the Crimean Tatar language to the Ukrainian reader.

As a mother, Aliye is certain that the preservation and development of the language and national identity must begin in the family. So, in order for her girls to study at the Crimean Tatar school, she moved from the village of Kuru-Uzen to Simferopol, where they go to school No. 44 named after Alime Abdennanova. At home, she tries to communicate with her children in her mother tongue. She teaches them to express their position and to stand their ground.

“Crimea is a part of my soul, it is my extension. I walk around my native Kuru-Uzen and I feel the breath of the earth, how the wind from the mountains and the sea carries the voices of our ancestors,” says Aliye.

Poetry is not her only talent. The protagonists of her novel “Cradle” travel from the present to the past, to the reign of the last Khan, Şahin Giray. They seek a meeting with him and persuade not to give up Crimea to Catherine the Great. Everywhere is the Crimean Tatar language, the sonorous children’s laughter, craftsmen glorify their folk crafts throughout the world, everyone is free and happy – this is the Crimea Aliye Kendzhe-Ali dreams about.

Пише на декількох мовах, намагається перекладати українські вірші на рідну кримськотатарську мову і навпаки, мріє донести вірші кримськотатарською мовою до українського читача.

Як мати, Аліє, впевнена, що збереження і розвиток мови, національної ідентичності необхідно починати в сім'ї. І тому, щоб її дівчинки вчилися у кримськотатарській школі, вона переїжджає з села Куру-Узень в Сімферополь, де віддає їх в школу №44 імені Аліме Абденнанової. Вдома також намагається говорити з дітьми на рідній мові. Вчить їх висловлювати свою позицію, відстоювати власні погляди.

«Крим – це частина моєї душі, це моє продовження. Ходжу по рідному Куру-Узень і відчуваю подих землі, вітер з гір і моря доносить голоси предків», – каже Аліє.

Вона пише не лише вірші. Герої її роману «Колиска» потрапляють з реального світу в минуле, у часи правління останнього хана Шагін-Герая. Домагаються зустрічі з ним і умовляють не віддавати Крим Катерині. Там всюди чути кримськотатарську мову, особливо дзвінкий сміх дітей, майстри прославляють народні промисли на весь світ, всі жителі півострова вільні і щасливі. Ось про такий Крим мріє Аліє Кенжалієва.

Story / Історія 4

Suleyman KADYROV

police lieutenant colonel

Сулейман КАДИРОВ

підполковник міліції

“

*Crimea is Ukraine.
It has always been, is
and will be...*

”

Swearing allegiance to Ukraine and the Ukrainian people, for many years fulfilling his duty with honor and dignity, in 2014 Suleyman Kadyrov refused to betray his oath and left his job. Being a member of the local Mejlis of the city of Feodosia, he became very socially active. In May 2018, he was sentenced to

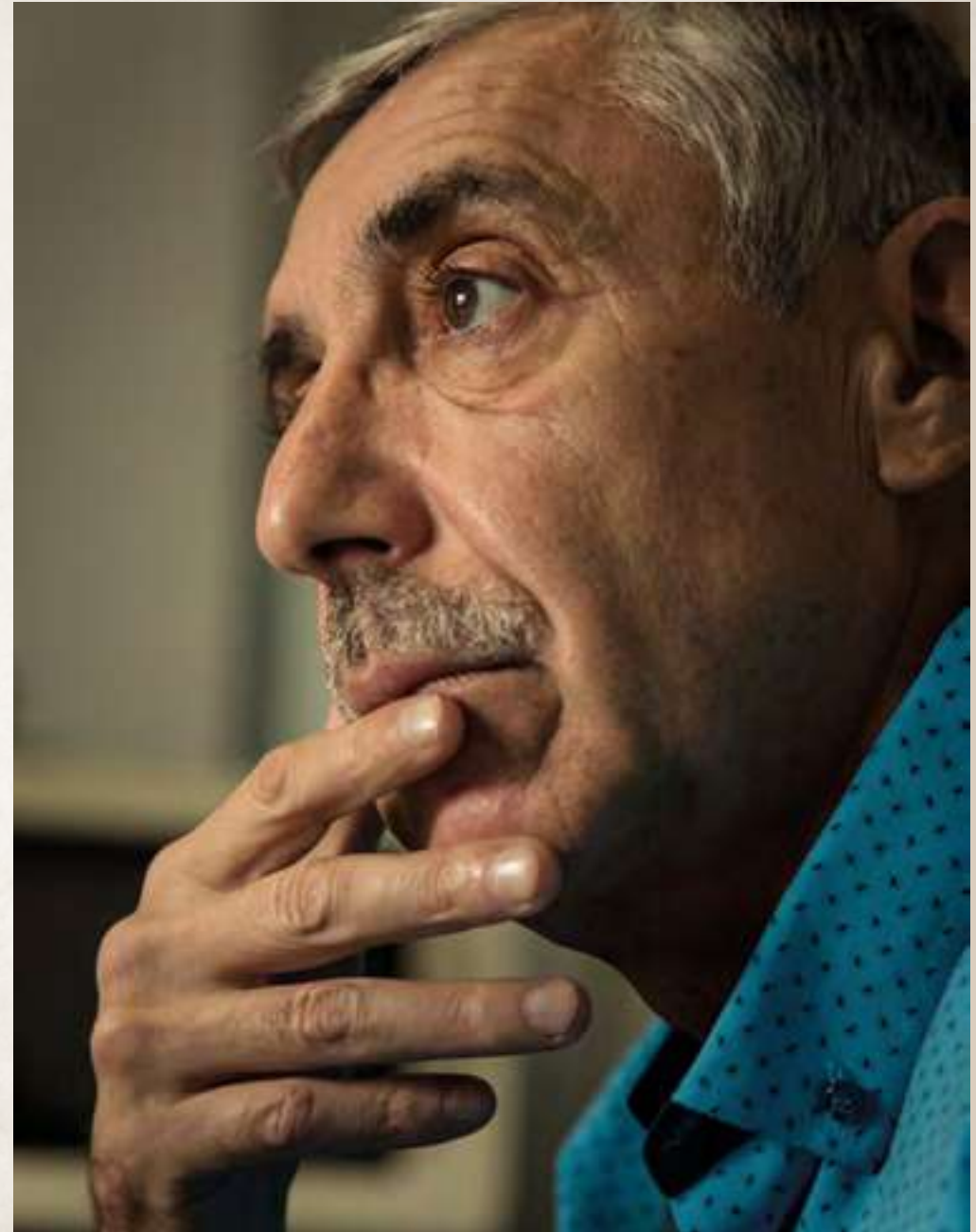
two years on probation for the comment on his page in the social network: “Crimea is Ukraine. It has always been, is and will be”. He was also prohibited to conduct any public activity. After a search in his house, his underage daughter experienced severe consternation.

Сулейман Кадиров, присягнувши на вірність Україні та українському народові, довгі роки виконував свій обов'язок з честю і гідністю. Але у 2014 році відмовився зрадити присязі і пішов з органів. І будучи членом міського Меджлісу Феодосії, активно долучився до громадської діяльності. За коментар на своїй сторінці в соцмережі: «Крим – це Україна. Завжди був, є і буде» у травні 2018 року він був засуджений на два роки позбавлення волі умовно. Йому було заборонено займатися публічною діяльністю. Після обшуку в його будинку неповнолітня дочка пережила сильний стрес.

На суді ж у травні 2018 року Сулейман Кадиров сказав такі слова: «Можна ув'язнити людину. Можна навіть убити. Але як ув'язнити думки? Як убити віру? Як змусити інших не думати? Хіба що вкрасти їх душі, серця і розум. А це однозначно поза їх владою. Кожен спосіб запобігти пробудженню народу породжує лише більшу свідомість».

Сулейман Кадиров звертається до своєї мами виключно: «Анасїт!» («Матусю!»). Впевнений, що збереження мови, культури, традицій народу починається і має починатися в родині. Але і держава повинна в свою чергу створити для кожної сім'ї умови для цього. Відновлення державності кримських татар на їхній історичній Батьківщині – найпотаємніша мрія Сулеймана Кадирова.

“
*Крим – це Україна.
Завжди був, є і буде...*
”

During his trial in May 2018, Suleyman Kadyrov made a speech: “You can put a person in prison. You can even kill them. But how to prohibit thinking? How to kill faith? How to make people stop thinking? Unless to steal their souls, hearts, and minds. But this is clearly not in their power. Each attempt to prevent the awakening of the people only gives a push for a greater consciousness”.

Suleyman Kadyrov addresses his mother exclusively as “Anachygm!” (“Mommy!”). He is certain that the preservation of language, culture, and traditions of his people starts and should start in the family. The role of the state is to create respective conditions for each family. The restoration of the statehood of the Crimean Tatars in their historical Motherland is the most cherished dream of Suleyman Kadyrov.

“

You can put a person in prison. You can even kill them. But how to prohibit thinking? How to kill faith? How to make people stop thinking? Unless to steal their souls, hearts, and minds. But this is clearly not in their power...

”

“

Можна ув'язнити людину. Можна навіть убити. Але як ув'язнити думки? Як убити віру? Як змусити інших не думати? Хіба що вкрасти їх душі, серця і розум. А це однозначно поза їх владою...

”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Veciye Recep qızı
Kaşka (Qaraqaş)

24.04.1934 - 23.11.2018

Uskut Uç kez
Ruhuna el - Fatiha

On yaşta sürgün oldun
aziz Vatan dan...
Qaramanca qayus...
...one qaytadın...
Milli qaçqun kures...
...kestirdi zalım...
Ana-Yurtta ebediy...
...şeytir namın...

Story / Історія 5

Ibrahim and Aliye KASHKA
son and granddaughter of Vedzhie Kashka

Ібраїм та Аліє КАШКА
син та онука Веджіє Кашка

“

*Mom is sorely missed...
She never feared anything, never
cried in public, never complained
about life, although her life was
constantly tested for strength,
throwing difficulties one after
another...*

”

In April 2019, it turned fifty years since the late Vedzhi Kashka and her family returned to Crimea. Expelled from home at the age of ten, not knowing the exact date of her birth, Vedzhi Kashka celebrated her birthday on April 24, the day she first set foot on Crimean land. For their commitment to live in Crimea, the Kashka family was repeatedly expelled from Crimea, was

even forced to live in the Kuban. Only after the meeting A.D. Sakharov and his personal mediation, the family was allowed to obtain a residence permit. This fragile woman, according to the recollections of children and grandchildren, never showed tears, always walked in the forefront of the national movement, was the glue of her family, and a role model for everyone.

“

*Мама дуже не вистачає...
Вона ніколи нічого не боялася,
ніколи не плакала на людях, ніколи
не скаржилася на життя, хоча
життя її постійно випробовувало
на міць, підкидаючи дедалі більше
труднощів...*

”

У квітні 2019 року виповнилося рівно п'ятдесят років, як покійна Веджіє Кашка з сім'єю повернулася до Криму. Вигнана з дому в десятирічному віці, вона не знала навіть точної дати свого народження. Своім днем народження вона вважала 24 квітня – день, коли вона вперше ступила на кримську землю. За бажання жити на Батьківщині сім'я Кашка не раз піддавалася висилці з Криму, була змушена жити на Кубані. І тільки зустріч з А.Д. Сахаровим і його особисте клопотання допомогло родині отримати прописку. Ця тендітна жінка за спогадами дітей і онуків ніколи не показувала сліз, завжди йшла в авангарді національного руху, була стрижнем своєї сім'ї, прикладом для всіх її членів.

More than two years passed after her tragic death. It is very hard without her. But she is still alive for her children, grandchildren, and great-grandchildren. In this house everything reminds of her – tamga that she personally folded with her own hands, roses that she planted herself, a flag proudly waving over the house, with the words from the anthem “Ant Etkenmen”, “I swore!”. Like her mother, grandmother and great-grandmother, who were faithful all their lives to this oath, so are

her children, who continue to be worthy of their heroic mother, grandmother, and great-grandmother. Her dream of restoring the Crimean Tatar Republic and strong unity of the people gives them strength.

“Mom is sorely missed,” says Ibrahim, not shying away from tears. “She never feared anything, never cried in public, never complained about life, although her life was constantly tested for strength, throwing difficulties one after another.”

Після її трагічної загибелі пройшло більше двох років. Дуже важко без неї. Але для дітей, онуків і правнуків вона жива. У цьому будинку все нагадує про неї – тамга, складена особисто її руками, троянди, посаджені нею, прапор, що гордо майорить над будинком, слова гімну «Ant etkenmen» – «Я поклявся!».

Як і мама, бабуся і прабабуся, що зберігала все життя вірність цій клятві, так і діти Веджіє Кашка продовжують бути

гідними своєї героїчної мами, бабусі і прабабусі. Їм додає сили її мрія про відновлення кримськотатарської республіки, міць та єдність народу.

«Мами дуже не вистачає, – каже Ібраїм, не соромлячись сліз. – Вона ніколи нічого не боялася, ніколи не плакала на людях, ніколи не скаржилася на життя, хоча життя її постійно випробовувало на міць, підкидаючи дедалі більше труднощів».

Story / Історія 6

Zarema ZEKIRYAEVA

the wife of the political prisoner Server Zekiryaev

Зарема ЗЕКІР'ЯЄВА

дружина політв'язня Сервера Зекір'яєва

“

The criminal case under article 278 of the Criminal Code of the Russian Federation (violent seizure of power or forced retention of power) against the father of 13 children seems absurd...

”

The father of 13 children (the youngest daughter Aisha was born after his arrest), political prisoner Server Zekiryaev worked for eighteen years as a physical education teacher in school. In order to ensure a decent life for his large family, he began to grow and sell flowers. He loves his children very much. Now they really miss their father. The morning in the family begins with children's

stories about how they saw a dad in their dreams, how they walk with him outdoors, how they save him from imprisonment. They show the letters they wrote to him, the drawings they will give him. And so on until the evening. All the talks in this house are only about dad. All dreams are only about meeting him, about his imminent return.

Батько 13 дітей (наймолодша дочка Аїша народилася вже після його арешту), політв'язень Сервер Зекір'яєв вісімнадцять років пропрацював у школі вчителем фізкультури. Але щоб забезпечити своїй великій родині гідне життя, почав займатися вирощуванням та продажем квітів. Дітей своїх він шалено любить. Зараз їм дуже не вистачає батька. Ранок в сім'ї починається з розповідей дітей про те, що вони бачили уві сні тата, як з ним гуляють на природі, як вони його рятують з ув'язнення. Показують листи, які написали йому, малюнки, які подарують йому. І так до вечора. Всі розмови в цьому будинку тільки про тата. Всі мрії тільки про зустріч з ним, про його якнайшвидше повернення.

“

Кримінальна справа за статтею 278 КК РФ (насильницьке захоплення влади або насильницьке утримання влади) щодо батька 13 дітей виглядає абсурдною...

”

“Server was more of a mom than me. He managed to work and take care of the children, give them injections, enemas, tell interesting stories, talk with them. He knew how to find a special approach to every child, how to find time for each child”, says Zarema Zekiryaeva.

The criminal case under article 278 of the Criminal Code of the Russian Federation (violent seizure of power or forced retention of power) against the father of 13 children seems absurd. Both Zarema and all their children believe that one day their father will return. All dads will return to their children.

“

... they really miss their father. All the talks in this house are only about dad. All dreams are only about meeting him, about his imminent return...

”

“

... їм дуже не вистачає батька... Всі розмови в цьому будинку тільки про тата. Всі мрії тільки про зустріч з ним, про його якнайшвидше повернення...

”

«Сервер більше був мамою, ніж я. Він встигав і працювати, і доглядати за дітьми, робити їм уколи, клізми, розповідати цікаві історії, розмовляти з ними. Умів знаходити особливий підхід та час для кожної дитини», – каже Зарема Зекір'яєва.

Кримінальна справа за статтею 278 КК РФ (насильницьке захоплення влади або насильницьке утримання влади) щодо батька 13 дітей виглядає абсурдною. І Зарема, і всі діти Сервера Зекір'яєва вірять, що настане той омріяний день, коли повернеться їхній тато. Коли всі батьки повернуться до своїх дітей.

Story / Історія 7

Lutfiye ZUDIYEVA
human rights activist

Лутфіє ЗУДІЄВА
правозахисниця

“

I dreamed of teaching children, spending more time with my children, but the circumstances were such that adults, especially families of political prisoners, need my support...

”

This beautiful, fragile woman, a philologist, a happy wife, a mother of four children, and the director of the Crimean Tatar Development Center for Children “ELIF” did not at all imagine that she would have to protect the rights of adults as well.

The idea to open such a center for preschool children arose in October 2015 due to the fact that there was no option to learn the Crimean Tatar language in state educational institutions. The

center was supposed to comprehensively develop children, to teach them the basics of Islam. It became the reason for all kinds of checks and searches. The first inspection by seven different institutions was carried out only three months after the opening of the center. About 30 books for children in the Crimean Tatar language and geographical maps where Crimea was designated as part of Ukraine were seized. A few months later a prosecutor’s check showed up.

Ця гарна, тендітна жінка, філологиня за освітою, щаслива дружина, мати чотирьох дітей, директор Кримськотатарського центру розвитку для дітей «ELIF» ніяк не припускала, що їй доведеться захищати права ще й дорослих людей.

Ідея відкрити такий центр для дітей дошкільного віку виникла в жовтні 2015 року у зв'язку з тим, що в державних освітніх установах відсутній національний компонент, немає належного вивчення рідної мови. У центрі передбачалося всебічно розвивати дітей, в тому числі викладати основи Ісламу. Це стало причиною всіляких перевірок, обшуків. Перша перевірка з боку семи різних окупаційних органів була проведена буквально за три місяці після відкриття центру. Було вилучено близько 30 книг для дітей кримськотатарською мовою, географічні карти, де Крим позначений у складі України. За кілька місяців відбулася прокурорська перевірка. Порушень не виявили. Але центр був під постійним наглядом, а за керівником центру встановлено стеження.

“

Я мріяла вчити дітей, проводити більше часу зі своїми дітьми, але обставини склалися так, що і дорослі люди, особливо сім'ї політв'язнів, потребують моєї підтримки...

”

“
... at these trying times, we will not leave Crimea. I am mentally prepared for serious consequences. I want to live honestly, openly in my homeland...
 ”

No violations were found. But the center was under constant surveillance, and the head of the center was also under surveillance. In May 2019, during the month of Ramadan, Lutfiye Zudiyeva was detained in the market, where she made purchases for the upcoming iftar (breaking fast), to which all fasting elderly people were invited.

Lutfiye Zudiyeva is confident and she continues her human rights activities. “I dreamed of teaching children, spending more

time with my children, but the circumstances were such that adults, especially families of political prisoners, need my support. Both spheres are equally important to me. I think that checks and detentions are aimed at forcing us to leave Crimea. But at these trying times, we will not leave Crimea. I am mentally prepared for serious consequences. I want to live honestly, openly in my homeland,” says an activist of Crimean Solidarity. Her husband Seitasan supports her in this dangerous activity.

У травні 2019 року, під час місяця Рамадан, Лутфіє Зудієва була затримана на ринку, де здійснювала покупки для майбутнього іфтару (розговіння), на який були запрошені люди похилого віку, які тримали пост.

Але Лутфіє Зудієва впевнена в своїх діях і продовжує правозахисну діяльність.

«Я мріяла вчити дітей, проводити більше часу зі своїми дітьми, але обставини склалися так, що і дорослі люди, особливо сім'ї політ'язнів, потребують моєї підтримки.

Обидві сфери для мене однаково важливі. Думаю, що перевірки, затримання проводяться з метою змусити нас виїхати з Криму. Але коли наш народ знаходиться в нинішніх вкрай складних умовах, ми не покинемо Крим. Я морально готова до серйозних наслідків. Хочу жити на своїй Батьківщині чесно, відкрито», – говорить членкиня «Кримської солідарності».

У цій її небезпечній діяльності важливою опорою є чоловік Сеїтасан, який підтримує дружину у всіх справах.

“

... коли наш народ знаходиться в нинішніх вкрай складних умовах, ми не покинемо Крим. Я морально готова до серйозних наслідків. Хочу жити на своїй Батьківщині чесно, відкрито...

”

Story / Історія 8

Zair SMEDLYAEV

head of the Central electoral commission of
the Kurultay of the Crimean Tatar people

Заїр СМЕДЛЯЄВ

голова ЦВК Курултаю
кримськотатарського народу

“

I try to live so that neither my children nor my grandchildren feel ashamed of me so that they can be proud of me. Be proud of our homeland...

”

His brother Tair Smedlyaev was detained and sentenced to two years of imprisonment in the case of “May 3” after they met the leader of the Crimean Tatar people Mustafa Dzhemilev at the entry to Crimea on May 3, 2014. This was the first criminal case against the Crimean Tatars after the events of 2014. According to

Zair Smedlyaev, he had just learned how to “stream”, that is, to broadcast live reports from a site. Then there were more arrests, courts, and Zair, who was at the forefront of civil journalism in Crimea, now taught others how to make video reports and quickly cover certain events on the peninsula.

Його брат Таїр Смедляєв був затриманий і засуджений до двох років позбавлення волі умовно за «справою 3 травня», коли зустрічали лідера кримських татар Мустафу Джемілева на в'їзді до Криму 3 травня 2014 року. Це була перша кримінальна справа щодо кримських татар після подій 2014 року.

За словами Заїра Смедляєва, він щойно лише навчився «стрімити», тобто вести репортаж у прямому ефірі з місця подій. Потім почастишали арешти, суди, і Заїр, який стояв біля витоків громадської журналістики в Криму, тепер уже показував іншим як робити відеозвіти, оперативно висвітлювати ті чи інші події на півострові.

“

Я намагаюся жити так, щоб ні моїм дітям, ні моїм онукам не було соромно за мене, щоб вони могли пишатися мною. Пишатися нашою Батьківщиною...

”

“

Crimea is everything to me. Only in Crimea I do feel like a part of our people, I breathe freely...

”

Zair Smedlyayev always tries to be at the center of events together with the jamaat (people) and believes that preserving national identity, language, culture, and traditions under the current conditions is possible only by unity of actions and thoughts.

“I try to live so that neither my children nor my grandchildren feel ashamed of me so that they can be proud of me. Be proud of our homeland. Crimea is everything to me. Only in Crimea I do feel like a part of our people, I breathe freely. Despite the fact that today they try to forbid us breathing, thinking, they destroy our heritage, we still breathe, think, try to preserve both language and our centuries-old traditions,” Zair Smedlyayev shared his thoughts.

He was repeatedly offered, “recommended” to leave Crimea, warning of not even dreaming of the former Crimea. He categorically refuses and is confident that Crimea will be free, the statehood of the Crimean Tatars will be restored.

“

*Крим – для мене все.
Тільки в Криму я відчуваю
себе часткою нашого народу,
дихаю на повні груди...*

”

Заїр Смедляєв намагається бути завжди в центрі подій разом з джемаатом (громадськістю) і вважає, що зберегти національну ідентичність, мову, культуру і традиції у нинішніх умовах можливо лише шляхом єдності дій і прагнень.

«Я намагаюся жити так, щоб ні моїм дітям, ні моїм онукам не було соромно за мене, щоб вони могли пишатися мною. Пишатися нашою Батьківщиною. Крим – для мене все. Тільки в Криму я відчуваю себе часткою нашого народу, дихаю

на повні груди. Незважаючи на те, що сьогодні намагаються заборонити дихати, мислити, знищують нашу спадщину, ми дихаємо, мислимо, намагаємося зберегти і мову, і народні традиції», – ділиться роздумами Заїр Смедляєв.

Йому не раз пропонували, «рекомендували» виїхати з Криму, попереджали навіть не мріяти про колишній Крим. Він категорично відмовляється і впевнений, що Крим буде вільним, державність кримських татар буде відновлена.

Fatma ISMAILOVA

wife of the political prisoner Rustem Ismailov, daughter of the political prisoner Enver Omerov, and sister of the political prisoner Riza Omerov, mother of three young children

Фатма ІСМАЇЛОВА

дружина політв'язня Рустема Ісмаїлова, дочка політв'язня Енвера Омерова та сестра політв'язня Різи Омерова, мати трьох малолітніх дітей

“

They did not kill anyone, did not betray or deceive. They just wanted to live on their historical land...

”

Her husband, Rustem Ismailov, an economist and retrained as a builder, was detained after a search in his house three years ago and sentenced to 16 years in prison. Children still cannot forget the fear they experienced during the search. In June 2019, the security forces took also her father and brother. They did not kill anyone, did not betray or deceive. They just wanted to live on their historical land according to the canons of Islam, build their own house, raise their children, and enjoy their successes.

But seven children, three of Fatma and four of her brother Riza, were left without fathers and a grandfather. Fatma, her mother Amina, and her sister-in-law Sevilya were left without men in the house. All the talks in these deserted

houses are about them. Fatma's eldest daughter, a ten-year-old Khatidzhe, a clever pupil, pleases her mother with her successes at school, helps to look after her brothers Fatih and Khalid. Children miss their father very much, wake up and fall asleep thinking of him.

Their fragile female shoulders did not expect such an ordeal, but neither Fatma Ismailova, nor her mother, Amina Omerova, allowed the thought of leaving Crimea. They dream of the day when all prisoners will return home and they will arrange a grand bayram, a holiday to which everyone will be invited without exception: friends, neighbors who help and support them in every way, even those who do not understand and condemn them.

“

Вони нікого не вбивали, не зраджували, не обманювали. Просто хотіли жити на своїй історичній землі...

”

Її чоловік Рустем Ісмаїлов – економіст за фахом, який перекваліфікувався в будівельника-обробника, був затриманий після обшуку в його будинку три роки тому і засуджений до 16 років позбавлення волі. Діти до сих пір не можуть забути той страх, який пережили під час обшуку. У червні 2019 року силовики забрали батька і брата. Вони нікого не вбивали, не зраджували, не обманювали. Просто хотіли жити на своїй історичній землі за канонами ісламу, будувати власний будинок, виховувати дітей, радіти їхнім успіхам.

Але семеро дітей – троє дітей Фатми і четверо дітей її брата Різи – залишилися без батьків і дідуся. Фатма, її мати Аміна та її невістка Севіля залишилися без чоловіків у будинку. Всі розмови в цих спорожнілих приміщеннях про них. Старша дочка Фатми десятирічна Хатідже розумниця, відмінниця радує маму успіхами в школі, допомагає доглядати за братиками Фатіхом і Халідом. Діти дуже сумують за батьком, прокидаються і засинають з його ім'ям.

На їх тендітні жіночі плечі лягли абсолютно нежіночі проблеми, але ні Фатма Ісмаїлова, ні її мама Аміна Омерова не допускають думки про виїзд з Криму. Мріють про той день, коли всі ув'язнені повернуться додому і народ влаштує грандіозний байрам, свято, на який запросять всіх без винятку: друзів, сусідів, хто допомагає і усіляко їх підтримує, навіть тих, хто не розуміє і засуджує їх.

Story / Історія 10

Zera BEKIROVA

former editor-in-chief of the newspaper
“Yañı Dünya”, publicist, member of the
Writers Union of Ukraine

Зера БЕКІРОВА

колишня головна редакторка часопису
«Yañı Dünya», публіцистка, членкиня
Спілки письменників України

“

*...open pressure, denunciations,
coercion to leave the newspaper, to which
she devoted thirty years of her life...*

”

Over the years of her work in the Crimean Tatar newspaper “Yañı Dünya” (former “Lenin Bairagy” from 1957 to 1991), she traveled to Turkey, Romania, Bulgaria, and Poland, where the large diaspora of Crimean Tatars lives. She studied the problem of preserving identity, language, and folklore in a foreign state. She is greatly respected within the diaspora, presented reports at numerous international academic conferences, wrote books and scholarly articles, and was preparing to defend her dissertation.

After 2014, she began to receive reprimands from the State Committee that financed the newspaper for giving commentaries to “hostile” media, for traveling to conferences, for holding a photo exhibition in the Turkish city of Eskisehir (although the event took place during her vacation time). And then open pressure, denunciations, coercion to leave the newspaper, to which she devoted thirty years of her life.

“

...відкритий тиск, доноси на неї, примушування піти з газети, якій вона присвятила тридцять років життя...

”

За роки своєї роботи у кримськотатарській газеті «Yaŋı Dünya» (з 1957 по 1991 рр – «Lenin Bayrağı»), вона об'їздила Туреччину, Румунію, Болгарію, Польщу, де проживає велика діаспора кримських татар. Досліджувала проблематику збереження ідентичності, мови, фольклору в чужомовному середовищі. Має великий авторитет в діаспорі. Виступала з доповідями на численних міжнародних наукових конференціях, авторка книг, наукових статей. Готувалася до захисту дисертації.

Після 2014 року стала отримувати від керівництва Держкомнацу, який фінансував газету, догани – за коментар «ворожим» ЗМІ, за поїздки на конференції, за проведення фотовиставки в турецькому місті Ескішехір (хоча захід відбувся під час законної трудової відпустки). А потім і відкритий тиск, доноси на неї, примушування піти з газети, якій вона присвятила тридцять років життя.

“

Crimea is my home, my husband was convicted four times for participating in the return. This is the land of my ancestors, this is the place where my children were born. Only here I feel strong, happy, and needed...

”

Over the past year, Zera Bekirova recorded more than a hundred eyewitness accounts of deportation, most of which were included in her book “75 destinies of deportation”, she visited places of special settlement of Crimean Tatars in the Republic of Mari El, in the Urals. She also tracked down the descendants of the Crimean Tatar nobles in Azerbaijan, where the Murza and Crimean Tatar intelligentsia found refuge from repression in the 1927-37s.

“Crimea is my home, my husband was convicted four times for participating in the return. This is the land of my ancestors, this is the place where my children were born. Only here I feel strong, happy, and needed,” says Zera Bekirova.

She dreams of visiting all, even the most remote, corners of the world where Crimean Tatars reside, to see how and what they live for, to tell them that they are a part of a proud great people.

За минулий рік Зера Бекірова записала спогади понад ста очевидців депортації, велика частина з яких увійшли в її книгу «75 доль депортації», побувала в місцях спецпоселення кримських татар в республіці Марій Ел, на Уралі. Також розшукала нащадків кримськотатарських дворян в Азербайджані, в якому мурзи та інтелігенція кримських татар знайшли притулок від репресій у 1927-37-і роки.

«Крим – це мій дім, за участь у справі повернення в який мій чоловік був чотири рази засуджений. Це – земля моїх предків, Це – місце, де народилися мої діти. Тільки тут я відчуваю себе сильною, щасливою та потрібною», – каже Зера Бекірова.

Вона мріє побувати у всіх, і навіть у найвіддаленіших кутках світу, де проживають кримські татари, щоб подивитися як і чим вони живуть, щоб розповісти їм, що вони частина величного та прекрасного народу.

“

Крим – це мій дім, за участь у справі повернення в який мій чоловік був чотири рази засуджений. Це – земля моїх предків, Це – місце, де народилися мої діти. Тільки тут я відчуваю себе сильною, щасливою та потрібною...

”

Story / Історія 11

Shevket NAMATULLAIEV

journalist

Шевкет НАМАТУЛЛАЄВ

журналіст

Shevket Namatullaiev is a journalist for whom the words “objectivity”, “truthfulness” and “justice” are not meaningless. In 2014, he was one of those who, despite risks and threats, responsibly fulfilled his professional and patriotic duties by covering the occupation of Crimea by the Russian Federation. Later, the journalist was even deprived of the Crimean Verkhovna Rada accreditation and

was blacklisted for refusing to stand up during the anthem of Russia.

Because of his professional activity he came to the attention of the “new authorities” on the peninsula. Staying in his homeland was more and more dangerous. Time played against him. The possibility of arrest was approaching day by day. Shevket and his family were subsequently forced to flee Crimea.

“

Because of his professional activity he came to the attention of the "new authorities" on the peninsula. Staying in his homeland was more and more dangerous...

”

“

Через свою професійну діяльність він потрапив до уваги «нової влади» на півострові. Залишатися на Батьківщині було далі небезпечно...

”

Шевкет Наматуллаєв відноситься до тієї категорії журналістів, для яких слова «об’єктивність», «правдивість» та «справедливість» не є порожніми. Саме він у 2014 році був одним із тих, хто, незважаючи на ризики і загрози, відповідально виконував свій професійний борг та патріотичний обов’язок – висвітлював на весь світ окупацію Криму Російською Федерацією. Пізніше журналіста навіть позбавили акредитації «Верховної Ради» Криму і внесли до «чорного списку» за те, що він не встав під час виконання гімну Росії.

Через свою професійну діяльність він потрапив до уваги «нової влади» на півострові. Залишатися на Батьківщині було далі небезпечно. Час грав проти нього. Ймовірний арешт наближався з кожним днем. Згодом Шевкет та його родина вимушено виїхали з Криму.

Чи сумує родина за Батьківщиною та рідними? Так, звичайно. Залишати Крим було важко, але питання особистої безпеки стояло в пріоритеті. Пан Шевкет каже, що на волі в нього більше шансів принести користі, ніж за ґратами. Дружина журналіста Фазіле жартома каже, що уявляє ніби далеко вийшла заміж.

Does the family miss their homeland and relatives? Yes, of course. It was difficult to leave Crimea but personal security was a priority. Shevket says that way he is more likely to benefit his country than in prison. His wife Fazile jokingly says that she seems to have married a man who lives far away, but the main dream of the Namatullaievs family is to return to their loved ones in Crimea. For now, as they are forced to stay in Kyiv, their most ambitious goal is to preserve their lineage, gene pool and raise their children with dignity.

Today, Shevket Namatullaiev is probably known in every Crimean Tatar household. He is the host of the only Crimean Tatar channel ATR, which was also forced to leave Crimea.

“As a journalist, my goal is to cover the events on the peninsula, in particular, human rights violations. My task is to ensure that people in Crimea do not despair and keep hoping that all this horror that Russia has brought to our home will end. My job is to be the mouthpiece of the people,” admits Shevket.

To conclude, he adds that when he returns home the first thing will be to visit his relatives, both the living and the dead, and to visit the places of his ancestors.

“

As a journalist, my goal is to cover the events on the peninsula, in particular, human rights violations. My job is to be the mouthpiece of the people...

”

Але головна мрія родини Наматуллаєвих – повернутися до рідних в улюбленому Криму. Поки ж вони вимушено знаходяться у Києві, ставлять перед собою амбітну мету – зберегти рід, генофонд та гідно виховати дітей.

Сьогодні Шевкета Наматуллаєва, напевно, знають у кожній кримськотатарській родині. Він ведучий на єдиному кримськотатарському телеканалі АТР, який також був вимушений виїхати з Криму.

“

Як журналіст свою мету бачу у висвітленні подій на півострові, зокрема, порушень прав людини. Моя задача – бути рупором народу...

”

«Як журналіст свою мету бачу у висвітленні подій на півострові, зокрема, порушень прав людини. Своєю роботою домагаюся, щоб люди в Криму не падали духом та вірили в те, що весь цей жах, яка принесла Росія в наш дім – закінчиться. Моя задача – бути рупором народу», – зізнається пан Шевкет.

Наостанок він додає, що першим ділом, як повернеться додому, провідає рідних – живих і мертвих, і обов'язково відвідає місця своїх предків.

Story / Історія 12

Elmira KATAKI

craftswoman of the Crimean Tatar embroidery

Ельміра КАТАКІ

майстриня кримськотатарської вишивки

Until 2015, Elmira Kataki lived in the picturesque Crimea together with her family, raising three children and planning to become a judge in the future. The occupation of Crimea forced the Kataki family to flee their homeland and settle for temporary residence in the Kyiv region.

“We would have never left Crimea, we imagined our life only in Crimea. But we did not want our children to grow up in such a society,” admits Elmira, adding that her children still remember Crimea and anticipate to come back one day.

The relocation had made a dramatic impact on Elmira’s life. From a soon-to-be judge, she requalified to become a craftswoman of the Crimean Tatar embroidery. According to Elmira, the choice she made was predicated on the conviction that culture plays an enormous role in the revival of the nation and she believes it is precisely the cultural component that should become the basis for a dialogue between Ukrainians and Crimean Tatars on the mainland Ukraine.

Today, Elmira’s daughter does folk dancing, and all three children are soon expected to take courses in the Crimean Tatar language so that they remember that they are Crimean Tatars. Elmira herself frequently represents and popularizes the Crimean Tatar culture at various Ukrainian and international venues.

Elmira Kataki dreams to return to Crimea, as soon as possible – her Homeland that would have the status of national-territorial autonomy of the Crimean Tatars.

“

We would have never left Crimea, we imagined our life only in Crimea. But we did not want our children to grow up in such a society...

”

“
Ми б ніколи не поїхали з Криму, ми бачили себе саме в Криму. Але ми не хотіли, щоб наші діти росли у такому соціумі...
”

До 2015 року Ельміра Катакі разом зі своєю родиною мешкала в мальовничому Криму, виховувала трьох дітей та будувала плани на майбутнє – вона хотіла стати суддею. Окупація Криму змусила родину Катакі залишити свою Батьківщину та виїхати на тимчасове проживання до Київської області.

«Ми б ніколи не поїхали з Криму, ми бачили себе саме в Криму. Але ми не хотіли, щоб наші діти росли у такому соціумі», – зізнається пані Ельміра та додає, що малеча пам'ятає та чекає, коли повернеться додому.

Переїзд різко відобразився на діяльності пані Ельміри. Вона із майбутньої судді перекваліфікувалася на майстриню кримськотатарської вишивки. Свій вибір жінка пояснює тим, що культура грає велику роль у відродженні народу, і що саме культурна складова має стати фундаментом для діалогу між українцями та кримськими татарами на території материкової України.

Сьогодні донька пані Ельміри займається народними танцями, а згодом всі троє її дітей підуть на курси кримськотатарської мови, щоб, за її словами, діти пам'ятали, що вони – кримські татари. Сама ж жінка часто представляє та популяризує кримськотатарську культуру на різних українських та міжнародних майданчиках.

Ельміра Катакі мріє якнайшвидше повернутися до Батьківщини – Криму, який би мав статус національно-територіальної автономії кримських татар.

Story / Історія 13

Rustem SKYBIN

ceramic artist, designer

Рустем СКИБІН

художник-кераміст, дизайнер

“

We love our homeland, our people and our culture. Our task is to revive the Crimean Tatar craft, to preserve and augment the spiritual and material wealth of our people...

”

Rustem Skybin was one of the first IDPs from Crimea. He evacuated his family from the peninsula in the first days of March 2014, during the active phase of occupation.

“It was my civic stance, my cultural protest,” says Rustem.

Within a year after the relocation, he managed to open his art workshop “El-Cheber” in Kyiv.

“We love our homeland, our people and our culture. Our task is to revive the Crimean Tatar craft, to preserve and augment the spiritual and material wealth of our people,” the artist says adding that he wants to demonstrate a positive experience of adaptation of an internally displaced person.

Рустем Скибін був одним із перших вимушених переселенців із Криму. Свою родину він вивіз із півострова вже у перших числах березня 2014 року – під час активної фази окупації.

«Це була моя громадянська позиція, мій культурний протест», – запевняє пан Рустем.

Вже через рік переїзду йому вдалося відкрити у Києві свою творчу майстерню «El-Cheber».

«Ми любимо свою Батьківщину, народ і культуру. Наше завдання – відродити ремесла кримських татар, зберегти і примножити духовне і матеріальне багатство нашого народу», – зізнається художник та додає, що своєю історією хоче показати позитивний досвід адаптації переселенця.

Пан Рустем охоче ділиться своїм професійним досвідом з молодим поколінням. Сьогодні у нього 5-6 учнів, яких він навчає гончарному мистецтву, етнографії, дизайну тощо.

“

Ми любимо свою Батьківщину, народ і культуру. Наше завдання – відродити ремесла кримських татар, зберегти і примножити духовне і матеріальне багатство нашого народу...

”

“

Cultural diplomacy is a very important component of our struggle. If we are invisible, no one will remember us...

”

Rustem willingly shares his professional experience with the younger generation. Today he has from 5 to 6 students, whom he teaches pottery, ethnography, design, and more.

The main message that the artist is trying to convey in his work is “We are Crimean Tatars”. He is convinced that culture is the medium through which Crimean Tatars can voice their presence.

“Cultural diplomacy is a very important component of our struggle. If we are invisible, no one will remember us,” says Rustem.

In conclusion, Rustem admits that he dreams of “a world that would allow us and our future generation to evolve without losing our identity”, and of course of the soonest return to Crimea, the site of inspiration and strength.

Головний посил, який художник намагається донести своїми роботами – «Ми – кримські татари». Він переконаний, що через культуру кримські татари можуть заявляти про себе.

«Культурна дипломатія – дуже важлива складова боротьби. Якщо ми не будемо звучати, про нас швидко забудуть», – каже пан Рустем.

Наостанок чоловік зізнається, що мріє про «світ, який би дозволив розвиватися нам та майбутньому поколінню – дітям, при цьому не втрачаючи своєї ідентичності», а також про якнайшвидше повернення до Криму – місця натхнення та сил.

“

Культурна дипломатія – дуже важлива складова боротьби. Якщо ми не будемо звучати, про нас швидко забудуть...

”

SPEED
RACING

SPEED
RACING

JUST ANOTHER
★
DAY
OF BEING
RICH & FAMOUS

Story / Історія 14

Isa AKAYEV

participant of the anti-terrorist operation
in the east of Ukraine

Іса АКАЄВ

учасник АТО на сході України

Before the annexation, Isa Akayev lived in the downtown area of Simferopol. When in March 2014, he saw in the window the Russian flag hanging over the national security agency's building, he realized it was time to leave. Isa wanted to evacuate his family first but did not know where to.

“One of our activists was evacuating his family and his car broke down in Vinnytsia. This is how he happened to stay there”, Isa reminisces.

Soon, the number of the Crimean Tatar families who settled in Vinnytsia increased significantly. It was difficult at first. Changing accommodation three times, they finally settled in an abandoned dormitory near the city. Combining efforts, they reconstructed the building and tidied up the neighborhood. But this is where Isa's story only begins. Immediately afterwards, in May 2014, he volunteered to travel to the east of the country to defend the territorial integrity of Ukraine. His motivation was to return to Crimea as soon as possible.

“I realized that the sooner the war in the east ends, the sooner we would return to Crimea,” Isa Akayev explains.

“

*I realized that the sooner
the war in the east ends, the
sooner we would return to
Crimea...*

”

“

*Я розумів, що чим швидше
закінчиться війна на сході,
тим швидше ми поїдемо в
Крим...*

”

Іса Акаєв до переїзду на материкову частину України жив у центрі Сімферополя. Коли у березні 2014 року він побачив через своє вікно російській прапор над будівлею СБУ, то зрозумів, що треба виїжджати. Пан Іса в першу чергу хотів вивезти свою родину, але тоді ще до кінця не знав куди саме.

«Коли один із наших активістів вивозив свою родину, у нього у Вінниці зламалася машина. І так сталося, що він залишився там», – ділиться спогадами чоловік.

Згодом кількість сімей кримських татар, що виїхали до Вінниці, значно зростає. На початку було важко. Помінявши три місця зупинки, вони оселилися у занедбаному гуртожитку під містом. Спільними зусиллями облаштували територію та зробили ремонт. Але на цьому історія пана Іси тільки починається. Одразу після цього, у травні 2014 року, він за власною ініціативою відправляється на схід країни та стає на захист територіальної цілісності України. Мотивація – якнайшвидше повернутися в Крим.

Together with his comrades, he actively participated in the battle of Savur-Mohyla in the summer of 2014. As Isa recounts those events, he mentally rekindles and recalls every moment. For almost a year he defended Ukrainian soil against the Russian invaders. After that, he returned to Vinnytsia, where he continues to deal with the issues of infrastructure development and landscaping in his village.

Isa Akayev raises nine children. Together with his comrades, he organizes various commemoration events and days of national culture in Vinnytsia, thus acquainting Ukrainians with the customs, traditions, and lifestyle of the Crimean Tatars. Isa, nonetheless, never forgets for a second about his homeland, Crimea, and dreams to return home as soon as possible. Meanwhile, forced to reside in the mainland Ukraine, he envisions an ethnic settlement of the Crimean Tatars.

“We need to create our own society in order to preserve ourselves as a nation, and this is our main goal,” he says, adding that it is very important to pass on to the next generations three components: religion, traditions, and language.

Isa Akayev emphasizes that “we must reborn as a nation and feel the need for one another.”

“

*...we must reborn as a nation and
feel the need for one another...*

”

“

... ми повинні відродитися як народ і відчувати необхідність один в одному...

”

«Я розумів, що чим швидше закінчиться війна на сході, тим швидше ми поїдемо в Крим», – пояснює Іса Акаєв.

Разом зі своїми побратимами він брав активну участь в боях за Савур-Могилу влітку 2014 року. Розповідаючи про ті події, пан Іса докладно в голові перекручує та згадує кожен момент. Майже рік він захищав українську землю від російських загарбників. Після – повернувся у Вінницю, де продовжив займатися питаннями облаштування та побуту своїх співвітчизників.

Сьогодні Іса Акаєв виховує дев'ять дітей. Разом зі своїми однодумцями він проводить у Вінниці різні пам'ятні заходи, дні національної культури, тим самим знайомлячи українців зі звичаями, традиціями, побутом кримських татар. Але чоловік ні на хвилину не забуває про свою Батьківщину – Крим, і вірить у якнайшвидше повернення додому. Поки ж він зі своїми близькими вимушено знаходиться на материковій частині України, мріє про етнічне селище кримських татар.

«Нам потрібно створити свій соціум, аби зберегти себе як народ – це наша головна мета», – каже він та додає, що дуже важливо передати наступним поколінням три складові – релігію, традиції та мову.

Іса Акаєв підкреслює, що «ми повинні відродитися як народ і відчувати необхідність один в одному».

Olha and Mark SHAIMARDANOV

wife and son of Timur Shaimardanov,
who disappeared in Crimea

Ольга і Марк ШАЙМАРДАНОВИ

дружина та син зниклого в Криму
Тимура Шаймарданова

“

After those terrible events, Timur’s wife and son left Crimea, it was too dangerous for them to stay...

”

On May 26, 2014, Timur Shaimardanov, a member of the Ukrainian People’s House initiative, disappeared in the occupied Crimea. The place and circumstances of his disappearance remains unknown as there is no witnesses. In the spring of that year, he was one of the active opponents of the Russian occupation of the peninsula. He participated in pro-Ukrainian protests, volunteered and assisted the Ukrainian military. Before disappearing, the man noticed that he has been surveilled. He was changing his place of residency regularly. In the last apartment, the landlord has found a wiretap. Human rights activists are convinced that Timur was forcibly abducted because of his pro-Ukrainian stance on the occupied peninsula.

“The first months, I was sure we would find him one way or another. But later on ...”, Olha Shaimardanova abruptly, “...but it is important for us to know what happened and who is to blame”.

After those terrible events, Timur’s wife and son left Crimea, it was too dangerous for them to stay. They currently reside in Lviv. Mark Shaimardanov has his dad’s eyes. His voice is full of sorrow when he talks about his father’s disappearance.

“

Після цих страшних подій жінка та син Тимура виїхали з Криму – залишатися далі було небезпечно і для них...

”

26 травня 2014 року в окупованому Криму зник член громадської ініціативи «Український народний дім» Тимур Шаймарданов. Де він пропав і за яких обставин – невідомо, свідків немає. Весною того року він був одним із активних супротивників російській окупації півострова. Брав участь у проукраїнських акціях, займався волонтерством та допомагав українським військовим. Перед зникненням чоловік помітив, що за ним стежать. Він регулярно міняв житло. А в останньому будинку Шаймарданова новий орендар виявив

прослушку. Правозахисники та активісти переконані: Тимур насильно викрали через його активну проукраїнську позицію на окупованому півострові.

«Перші місяці я була впевнена, що він знайдеться. Далі думали – ну от-от..., – обриває фразу Ольга Шаймарданова, – але нам важливо знати що сталося і хто в цьому винен».

Після цих страшних подій жінка та син Тимура виїхали з Криму – залишатися далі було небезпечно і для них. Наразі вони мешкають у Львові. У Марка Шаймарданова – татові очі.

“

Mark Shaimardanov has his dad's eyes. His voice is full of sorrow when he talks about his father's disappearance...

”

“Mark Shaimardanov has his dad's eyes. His voice is full of sorrow when he talks about his father's disappearance. We used to go hiking, often walked together... Only good memories left...”, Mark Shaimardanov shares.

The boy remembers the day of his father's disappearance very clearly – that day his dad was supposed to pick him up from school, but Mark was never able to reach out his dad...

Olha says that all these events made Mark more mature. Shaimardanov's family got used to their life in Lviv. Mark goes to one of the local schools, plays cello, learns Polish and is interested in computer games, and Olha works for an import company.

Does Timur's family believe he is alive? For sure. And they are excited about the day when they can hug him.

Про зникнення рідної людини він згадує із сумом у голосі.

«Я пам'ятаю батька українським активістом. Він завжди придумував нестандартні рішення, вмів спілкуватися з людьми. Ми ходили в походи, часто гуляли разом... Залишилися тільки хороші спогади...», – ділиться Марк Шаймарданов.

Добре хлопець пам'ятає і день зникнення батька – того дня він мав забрати його зі школи, але Марк так і не додзвонився до тата...

Пані Ольга зізнається, що через всі ці події Марку довелося стати дорослим.

Сьогодні родина Шаймарданових вже звикла до життя у Львові. Марк ходить в одну із місцевих шкіл, грає на віолончелі, цікавиться комп'ютерними іграми та вчить польську мову, а Ольга працює в компанії, що спеціалізується на імпорті.

Чи вірить сім'я Тимура в те, що він живий? Так, звичайно. І чекають того дня, коли зможуть обійняти його.

“

У Марка Шаймарданова – татові очі. Про зникнення рідної людини він згадує із сумом у голосі...

”

Story / Історія 16

Murtaza and Fatime OSMANOV
house-painters

Муртаза та Фатіме ОСМАНОВИ
маляри

The Osmanov's family left Crimea in February 2015. Patriotism and modesty are the main features of this Crimean Tatar family. They have repeatedly proved and continue to prove their strong pro-Ukrainian position, where the interests of the people and the state are at the forefront.

The saying “children are the mirror of their parents” clearly exemplifies the story of the Osmanov's family. A few months after moving to the mainland Ukraine, Murtaza's and Fatime's son headed to the east to defend Ukraine's territorial integrity and take an active part in the war. One of their daughters was actively involved in volunteering and helping the Ukrainian military. Fatime jokes that post officers knew their daughter by sight as she was regularly sending parcels to our military. The younger daughter was expelled from college in Crimea because she refused from Russian citizenship.

In the student's list, she was the one whose name was marked as a ‘foreigner’...” recalls her mother, adding ironically that her daughter became a ‘foreigner’ in her homeland.

“
*Each story told by
Fatima touches the soul and
demonstrates genuine patriotic
intentions of this family...*
”

“

Кожна історія, яку розповідає пані Фатіме, пронизує до глибини душі, і так яскраво характеризує патріотичність та світлі наміри цієї родини...

”

Родина Османових виїхала з Криму у лютому 2015 року. Патріотизм та скромність – головні особливості цієї кримськотатарської сім'ї. На ділі вони неодноразово доводили та продовжують доводити свою тверду проукраїнську позицію, де інтереси народу та держави стоять на першому місці.

Фраза «діти – дзеркало батьків» яскраво відображає історію родини Османових. Вже через декілька місяців після переїзду на материкову частину України син пана Муртази та пані Фатіме відправляється на схід країни захищати територіальну цілісність України та бере активну участь у бойових діях. Їх середня донька активно займається волонтерством та допомагає українським військовим. Пані Фатіме жартома каже, що їх доньку оператори у відділенні пошти знали в обличчя, бо та регулярно відправляла посилки нашим військовим. Молодшу ж доньку Османових в Криму виключили з коледжу – через те, що вона не отримала російське громадянство.

«У переліку студентів навпроти її прізвища було написано «іноземка», у неї єдиної...», – згадує мати та іронізує, що вона стала «іноземкою» на своїй ж Батьківщині.

Each story told by Fatima touches the soul and demonstrates genuine patriotic intentions of this family. One such story is how in the summer of 2014, she prepared over 700 cans of adjika sauce. Not for themselves. They were waiting for the Ukrainian military in the fall.

“We were waiting for our troops to come down in the fall. We were getting ready. We thought we would feed them canned staples and dry biscuits for the starters,” Fatime shares.

Besides, the family as long as it was possible refused to use Russian currency and did not change their Ukrainian phone numbers.

In Crimea, Fatime worked as a math teacher at a Crimean Tatar school until 2000. But after the relocation, the husband and wife re-qualified themselves as house-painters. However difficult it was, they do not complain, work hard, dream about home and believe that they will definitely return to their homeland, Crimea.

“

We were waiting for our troops to come down in the fall. We were getting ready. We thought we would feed them canned staples and dry biscuits for the starters...

”

“

Ми дуже чекали та вірили, що восени прийдуть наші військові. Ми підготувалися. Думали, що в перший час зможемо годувати їх закатками і коржиками...

”

Кожна історія, яку розповідає пані Фатіме, пронизує до глибини душі, і так яскраво характеризує патріотичність та світлі наміри цієї родини. Так, наприклад, влітку 2014 року жінка закатала понад 700 банок аджики. Не для себе. Чекали українських військових восени.

«Ми дуже чекали та вірили, що восени прийдуть наші військові. Ми підготувалися. Думали, що в перший час зможемо годувати їх закатками і коржиками», – ділиться спогадами пані Фатіме.

Крім того, родина до останнього не користувалася російською валютою та не міняла українські номери.

У Криму пані Фатіме до 2000-го року працювала вчителем математики у кримськотатарській школі. Але після переїзду подружжя Османових для забезпечення сім'ї перекваліфікувалися у малярів. Хоч і було важко, але вони не скаржаться, багато працюють, мріють про свій куточок і вірять, що ще обов'язково повернуться на Батьківщину – в Крим.

Story / Історія 17

Mustafa and Sevilia URKUMETOV

Ukrainian military officers

Мустафа та Севіля УРКУМЕТОВИ

українські військові

Mustafa and Sevilia Urkumetov are a model family of Ukrainian soldiers. At the time of the occupation of Crimea, both of them were serving in the Armed Forces of Ukraine. In April 2014, they were forced to leave their homeland as part of the tactical group “Krym”. Their main motivation was the military oath of allegiance to the Ukrainian people. Although they were offered various opportunities to serve in Crimea, the couple remained true to their principles and ideals.

“It was not a difficult choice for us. The conscience is just one,” says Mustafa.

The couple lived in Odesa for several years, where their second daughter was born. Later, they did their military service in Kyiv. Currently, the Urkumetovs reside in Odesa again.

“The most difficult thing is that we cannot visit our parents in Crimea,” Mustafa says with sadness in his voice, “I do not know when I will see my mother. Just recently she underwent surgery. I only see her on Skype.”

Talking about current situation, Mustafa draws parallels with their life in Uzbekistan after the deportation. He says he was just as happy when someone brought fruit or sweets from Crimea.

“
*It was not a difficult choice
for us. The conscience is just
one...*
”

“

Для нас не було складного вибору. Совість – вона одна...

”

Мустафа та Севіля Уркуметови – зразкова родина українських військових. На момент окупації Криму і він, і вона проходили службу у Збройних Силах України. У квітні 2014 року вони у складі тактичної групи «Крим» вимушено залишили Батьківщину.

Основна мотивація – військова присяга на вірність українському народові. Хоч і були різні пропозиції продовжити службу в Криму, подружжя залишилося вірним своїм принципам і ідеалам.

«Для нас не було складного вибору. Совість – вона одна», – каже пан Мустафа.

Після переїзду подружжя кілька років жило в Одесі. Тут народилася їх друга донька. Пізніше вони проходили службу у Києві. Наразі Уркуметови знову живуть в Одесі.

«Найскладніше – це те, що ми не можемо поїхати до батьків у Крим, – із сумом у голосі каже чоловік. – Невідомо коли я побачу свою матір. Їй нещодавно зробили операцію. Бачу її тільки по скайпу».

“

Our main goal is to return to Crimea. Crimea is like a mother, it is sacred, it is home, it is part of ourselves...

”

“When someone brings something from Crimea, I feel like a child again. And it feels like we are in deportation again,” the man says.

Hundreds of kilometers away from home, the Urkumetov’s family pays considerable attention to the preservation of their national identity: they speak only Crimean Tatar language among themselves, their children learn national dances and songs. In Odesa, they try to show the Crimean Tatar culture, lifestyle, and cuisine at various events.

Nevertheless, the Urkumetov family believes that all this is temporary, and soon they will be able to return home.

“Our main goal is to return to Crimea. Crimea is like a mother, it is sacred, it is home, it is part of ourselves,” says the couple.

At the same time, Mustafa, quoting Noman Çelebicihan, politician and spiritual leader of the Crimean Tatars, who said that “Freedom is not given, freedom is taken”, assures that he, a Ukrainian military and a patriot of his country, is ready to fight for its freedom.

Пан Мустафа під час розмови проводить паралелі нинішньої ситуації із життям в Узбекистані, під час депортації. Каже, що тоді так само радів, коли хтось привозив фрукти або солодощі з Криму.

«У мене прокидаються дитячі почуття, коли щось привозять із Криму. І таке відчуття, що ми знову в депортації», – ділиться чоловік.

За сотні кілометрів від рідного дому родина Уркуметових значну увагу приділяє збереганню національної ідентичності: між собою вони спілкуються виключно кримськотатарською мовою, діти займаються національними танцями та вокалом. В Одесі на різних заходах намагаються демонструвати кримськотатарську культуру, побут, кухню тощо.

Але сім'я Уркуметових вірить, що все це тимчасово, і незабаром вони зможуть повернутися додому.

«Головна наша мета – повернутися в Крим. Крим – це як Мама, це святе, це рідний дім, це частина нас», – каже подружжя.

Разом із тим, пан Мустафа, цитуючи слова політика та духовного лідера кримських татар Номана Челебіджіхана, який казав, що «Свобода не дається – свободу беруть», запевняє, що і він, як український військовий та патріот своєї країни, готовий до боротьби за свободу.

“

*Головна наша мета –
повернутися в Крим. Крим – це як
Мама, це святе, це рідний дім, це
частина нас...*

”

Supreme

Story / Історія 18

Alimdar BILYALOV
activist, streamer

Алімдар БІЛЯЛОВ
активіст, стрімер

“
*... he could not watch how
 his countrymen were being
 illegally arrested and charged
 with terrorism...*
 ”

Alimdar Bilyalov is one of the activists and a streamer of the public initiative Crimean Solidarity. He is one of those who on his own skin experienced the Russian repressions in the occupied Crimea: he undergone searches in his household, was repeatedly interrogated, surveilled, pressured, and threatened.

Alimdar says he could not watch how his countrymen were being illegally arrested and charged with terrorism. He himself purchased equipment to record human rights violations in the peninsula and filmed almost all searches in Crimea. For his active civic stance, Alimdar came to the attention of the occupying authorities. They began to surveille him, summoned him for

interrogations and warned against further activity.

“I was determined not to remain silent,” says Alimdar.

The man was well aware that sooner or later he could find himself behind bars. He regularly changed cars, and on Wednesdays and Thursdays made sure not to come back home, these were the days when Russian security forces conducted searches forces mainly conducted.

“I did it not because I was afraid, but because I wanted to make it to another search that will take place either on Wednesday or Thursday. It was important for me to get ahead of events and broadcast searches,” the activist explains.

Алімдар Біялов – один із активістів громадської ініціативи «Кримська солідарність», стрімер. Він один із тих, хто на власному досвіді пройшов через російські репресії в окупованому Криму: в його будинку проводили обшук, його неодноразово допитували, за ним стежили, на нього тиснули та погрожували.

Алімдар розповідає, що не міг спокійно спостерігати за тим, як його співвітчизників незаконно арештовують та звинувачують у тероризмі. Він самостійно придбав обладнання для фіксації порушень прав людини на півострові та знімав на відео майже всі обшуки в Криму. За свою активну громадянську позицію Алімдар потрапив до уваги окупаційної влади. За ним почали стежити, викликати на допити та застерігати від подальшої активності.

«Я був налаштований не мовчати», – каже пан Алімдар.

Чоловік добре розумів, що рано чи пізно може сам опинитися за ґратами. Він регулярно міняв автомобілі, а по середам і четвергам не приходив додому, бо переважно саме в ці дні російські силовики проводять обшуки.

«Я це робив не тому, що боявся, а для того, щоб встигнути на обшук, який буде або в середу, або в четвер. Для мене було важливо максимально випереджати події і транслювати обшуки», – пояснює активіст.

Але одного разу Алімдар захворів і залишився вдома, і саме в цей день до нього прийшли силовики. Крім його будинку, обшуки провели в оселі його мами та рідного брата. Чоловік дуже добре пам'ятає той день, і часто згадує слова матері, які вона сказала йому після обшуків: «Роби те, що ти повинен робити для свого народу. Твоя місія – захищати свій народ».

“

... не міг спокійно спостерігати за тим, як його співвітчизників незаконно арештовують та звинувачують у тероризмі...

”

One day, however, Alimdar got sick and stayed home, and it was on this day that the security forces came to him. Besides his household, the searches were carried out at his mother's and brother's houses. Alimdar remembers that day very well, and often recalls the words his mother told him after the searches: "Do what you have to do for your people. Your mission is to protect your people."

After the search, the money in the house disappeared and later his car was confiscated. The activist is convinced that this was done to hinder his activity.

Later, when Alimdar once again was crossing the administrative border with Crimea, the Russian security services made it clear to the activist that if he returns, this would be the last time.

Today, Alimdar resides in Kyiv. Here, he opened a small family restaurant of the Crimean Tatar cuisine, «Eski Qırım» (Old Crimea). The name is not accidental. It was in the city of Old Crimea that the activist lived before moving to mainland Ukraine. He admits that the decision to open an ethno-restaurant was inspired by the similar establishment "Salachik" in Bakhchisaray, owned by a current political prisoner Marlen Asanov. With this initiative, Alimdar seeks to familiarize Ukrainians with the culture and values of the Crimean Tatar people. He does not forget for a moment about his countrymen. He admits that although he resides in Kyiv, his thoughts are only about his people in Crimea. Alimdar sincerely believes that soon all political prisoners will be free, and he will gather them all in his small but cozy establishment and feed them a delicious, fragrant plov.

“

*Do what you have to do for
your people. Your mission is to
protect your people...*

”

“

*Роби те, що ти повинен
робити для свого народу. Твоя
місія – захищати свій народ...*

”

Під час обшуку в Алімдара зниклі гроші, а пізніше у нього конфіскували автомобіль. Активіст переконаний, що це було зроблено для перешкодження його діяльності.

Пізніше, коли чоловік через сімейні обставини в черговий раз перетинав адмінкордон з Кримом, російські спецслужби чітко дали зрозуміти активісту, що якщо він повернеться, то це буде в останній раз.

Сьогодні пан Алімдар мешкає у Києві. Тут він відкрив невеликий сімейний заклад кримськотатарської кухні «Eski Qırım» (Старий Крим). Назва не випадкова. Саме у місті Старий Крим активіст жив до переїзду

на материкову Україну. Зізнається, що на ідею створити етно-кафе його надихнув заклад «Салачік» в Бахчисараї, власником якого є нинішній політв'язень Марлен Асанов. Такою ініціативою пан Алімдар намагається відобразити та познайомити українців з культурою та цінностями кримськотатарського народу. Ні на хвилину не забуває він і про своїх співвітчизників. Зізнається, що хоч і перебуває в Києві, але живе проблемами тих, хто в Криму. Чоловік щиро вірить, що скоро всі політв'язні будуть на свободі, і він зможе всіх їх зібрати у своєму маленькому, але затишному закладі та нагодувати смачним, запашним пловом.

1 Площа Ринок
Rynok Square
Rinok Meydanı

Story / Історія 19

Enver BEKIROV
activist

Енвер БЕКІРОВ
активіст

The occupation of Crimea in 2014 dramatically changed the life of the Bekirov family. Due to his pro-Ukrainian position and the danger of his family members, Mr Bekirov left his homeland with his wife and seven-month-old son at the end of March. On April 1, they arrived at Lviv Railway Station.

Prior to the occupation of Crimea, the man participated in the Revolution of Dignity, and later, when the invader came to the Crimean land, together with his compatriots recorded the movement of Russian military equipment on the peninsula, assisted the Ukrainian military and organized peaceful protests. Could such activity of a pro-Ukrainian activist be left without any “attention”? Of course not. At first there were threats. And then Enver was beaten by the representatives of the so-called Crimean self-defense. The man confesses that only casual passers-by saved him from the worse.

In Lviv, the family started a new life. Enver says they are fortunate to have been sheltered by a large family from Lviv, with whom they have lived the whole year. Subsequently, the man himself will become a host for hundreds of IDPs from Crimea and Donbas...

“
*At first there were threats. And then
Enver was beaten by representatives of
the so-called Crimean self-defense...*
”

“
*Спочатку були погрози. А згодом
Енвер був побитий представниками
так званої самооборони Криму...*
”

Окупація Криму у 2014 році кардинально змінила життя родини Бекірових. Через свою проукраїнську позицію та небезпеку членів сім'ї пан Енвер в кінці березня разом зі своєю дружиною та семимісячним сином вимушено виїхав зі своєї Батьківщини. 1 квітня вони прибули до Залізничного вокзалу Львова.

До окупації Криму чоловік брав участь у Євромайдані, а згодом, коли загарбник прийшов на кримську землю, разом зі своїми співвітчизниками фіксував переміщення російської військової техніки на півострові, допомагав українським військовим та організував мирні акції протесту. Чи могла така активність проукраїнського активіста залишитися без «уваги»? Звичайно, ні. Спочатку були погрози. А згодом Енвер був побитий представниками так званої самооборони Криму. Чоловік зізнається, що лише випадкові перехожі врятували його від гіршого.

У Львові родина почала нове життя. Пан Енвер каже, що їм пощастило – їх прихистила львівська багатодітна сім'я, разом з якою вони прожили цілий рік. Згодом чоловік і сам став опорою для сотні переселенців з Криму і Донбасу...

«За цей час ми стали однією сім'єю і дуже багато дізналися один про одного через простий побут. Ми дуже вдячні їм. Можливо, саме завдяки їхній підтримці з перших днів перебування у Львові я зміг активно включитися в процес прийому-розселення вимушених переселенців з Криму і Донбасу.

“

Who if not me? My people – it’s me. My country – it’s me. At least I will not be ashamed of standing idly by...

”

“During this time, we became one family and learned a lot about each other through simple life. We are very grateful to them. Perhaps it was due to their support from the first days of my stay in Lviv that I was able to take my part in the process of receiving and resettling IDPs from Crimea and Donbas. This is how the first operational headquarters for IDP assistance came into being”, – Mr Bekirov claims.

He later joined the delivery of humanitarian supplies for volunteers to the ATO area, the rotation of military personnel and the evacuation of civilians in the winter of 2014-2015.

Today, Mr Bekirov is still involved in community service. His

wife became interested in Crimean Tatar applied arts in Lviv, and now draws national ornaments with henna.

The activist, together with his compatriots and other IDPs, tries to represent Crimean Tatar culture, customs, livelihood, organize memorial events and support the issue of Crimea on the agenda.

“Who if not me? My people – it’s me. My country – it’s me. At least I will not be ashamed of standing idly by”, – explains Mr Bekirov.

The man believes that soon he will be able to return home and dreams to spend his later years under cypress trees among his grandchildren in free Crimea.

Так з'явився перший оперативний штаб допомоги ВПО», – розповідає пан Енвер.

Пізніше він долучився до доставки гуманітарних вантажів для добровольців в зону АТО, ротації військовослужбовців і евакуації мирних жителів взимку 2014-2015 рр.

Сьогодні пан Енвер продовжує займатися громадською діяльністю. Його дружина вже у Львові серйозно захопилася кримськотатарським прикладним мистецтвом, і нині малює хною національні орнаменти.

Активіст разом зі своїми співвітчизниками та іншими вимушеними переселенцями намагається на належному рівні представляти кримськотатарську культуру, звичаї, побут, організовувати пам'ятні заходи та підтримувати тему Криму на порядку денному.

«Хто як не я? Мій народ – це я. Моє держава – це я. Принаймні перед собою буде не соромно, що не сидів, склавши руки», – пояснює свою мотивацію до громадської діяльності пан Енвер.

Чоловік вірить, що незабаром зможе повернутися додому і мріє зустріти старість під кипарисами серед онуків у вільному Криму.

“

*Хто як не я? Мій народ – це я.
Моє держава – це я. Принаймні перед
собою буде не соромно, що не сидів,
склавши руки...*

”

Story / Історія 20

Eskender and Zarema BARIIEV
human rights activists

Ескендер і Зарема БАРІЄВИ
правозахисники

“

It is very difficult to lose your loved ones and, being a few hundred kilometers away, being their only son, you cannot bury your parents...

”

The occupation of Crimea by the Russian Federation became a new starting point for the Bariiev family. Feeling the pressure and reprisals of the occupying power, the family found themselves hundreds kilometers away from their homeland. However, the couple did not give up for a second. With their daily work, they confidently pave their way back home – to their native Crimea.

From the first days of the occupation, Eskender Bariiev directly opposed Russian aggression and engaged in human rights activities. His apartment was searched in one of the first days of the occupation. At the same time, his active international activities began. Whenever they left Crimea, Russian border guards detained and questioned Mr. Bariiev, but afterwards he was always released. On the night of January 22-23, 2015, he left Crimea for the last time. The way back was threatened with detention and arrest.

He remains in Kyiv and continues his struggle in the mainland Ukraine. The motivation is clear – he, like thousands of other people forcibly expelled from homeland, wants to return back home.

“We really could not have foreseen this course of history. My children and I were forced to flee Crimea, my homeland, and my parents. It was not just difficult, it was very horrifying”, – confesses Zarema Bariieva, Eskender’s wife.

“
*Дуже важко, коли
втративши своїх близьких
і, перебуваючи на відстані
кількох сотень кілометрів,
будучи єдиним сином, не
можеш поховати своїх
батьків...*
”

Окупація Криму Російською Федерацією стала для родини Барієвих новою точкою відліку. Відчувши на собі тиск і репресії окупаційної влади, сім'я опинилася за сотні кілометрів від Батьківщини. Але подружжя ні на секунду не здавалося і не здається. Своєю щоденною працею вони впевнено торують шлях додому – у рідний Крим.

З перших днів окупації Ескендер Барієв почав відкрито виступати проти російської агресії та займатися правозахисною діяльністю. У нього в одного із перших в Криму був проведений обшук. Тоді ж він розпочав активну міжнародну діяльність. Кожного разу, виїжджаючи з Криму, російські прикордонники затримували та допитували пана Ескендера, але після – завжди відпускали. Вночі з 22 на 23 січня 2015 року він виїхав з Криму востаннє. Дорога назад загрожувала затриманням і арештом.

Він залишається у Києві і продовжує боротьбу на території материкової України. Мотивація зрозуміла – він, як і тисячі інших людей, що

вимушено опинилися за межами своєї Батьківщини, хоче повернутися додому.

«Ми дійсно не могли передбачити такий хід історії. Я з дітьми була вимушена залишити Крим, рідний дім, батьків. Це було не просто складно, а дуже складно», – зізнається Зарема Барієва, дружина пана Ескендера.

У Києві чоловік створив громадську організацію, яка вже більше чотирьох років займається захистом прав людини в окупованому Криму.

«У Криму нам не дали можливості працювати. За нами стежили, постійно провокували, у мене в будинку провели обшук. Перебуваючи в Києві, я розумів, що тільки при активній правозахисній діяльності ми зможемо захистити індивідуальні права наших громадян і колективні права кримськотатарського народу. Тому у 2015 році створили правозахисну організацію – Кримськотатарський Ресурсний Центр», – пояснює Барієв.

“

In Kyiv, we try to do our best to ensure that our children maintain their Crimean Tatar and always seek to return back to Crimea, just as our parents raised us in places of deportation, in the faraway Uzbekistan...

”

In Kyiv, Eskender has set up a non-governmental organization that has been advocating human rights in the occupied Crimea for more than four years.

“In Crimea we were not given the opportunity to work. We were monitored, constantly provoked, my household was searched. While in Kyiv, I realized that only through active human rights activities we could protect the individual rights of our citizens and the collective rights of the Crimean Tatar people. That is why in 2015 we created a human rights organization – the Crimean Tatar Resource Center”, – Eskender explains.

But life continued to test Eskender’s strength – both his mother and father passed away during his exile.

“It is very difficult to lose your loved ones and, being a few hundred kilometers away, being their only son, you cannot bury your parents”, – Eskender says with sadness. The couple’s youngest son bears the name of Eskender’s late father, Enver.

“Our youngest son was born on March 5, 2014, when Russian tanks were coming to Crimea. My wife and I decided to name the baby after my father. Probably, I already had the feeling that I might soon be separated from my parents...”, – Eskender admits.

“In Kyiv, we try to do our best to ensure that our children maintain their Crimean Tatar and always seek to return back to Crimea, just as our parents raised us in places of deportation, in the faraway Uzbekistan”, – Eskender adds.

The Bariiev family believes in returning home as soon as possible and sees the future of the Crimean Tatar people and their children within European, Ukrainian rule of law framework, where all their rights will be secured. Eskender is convinced that the current position and struggle of the Crimean Tatars will contribute that his children and the future generations of the Crimean Tatars will be able to develop and prosper as a recognized and full-fledged indigenous people of Crimea.

Але життя продовжувало випробовувати пана Ескендера на міцність – під час розлуки у нього в Криму померли і мати, і батько.

«Дуже важко, коли втративши своїх близьких і, перебуваючи на відстані кількох сотень кілометрів, будучи єдиним сином, не можеш поховати своїх батьків», – із сумом у голосі каже Ескендер Барієв.

Молодший син подружжя носить ім'я покійного батька пана Ескендера – Енвер. «Молодший син народився 5 березня 2014 року, коли до Криму заїжджали російські танки. Ми з дружиною вирішили назвати дитину на честь мого батька. Напевно, у мене вже тоді було відчуття, що я перебуватиму далеко від батьків...», – каже чоловік.

«Проживаючи в Києві, ми намагаємося робити все, щоб наші діти зберегли кримськотатарську ідентичність і завжди прагнули повернутися до Криму, як виховували нас наші батьки ще в місцях депортації, у далекому Узбекистані», – додає пан Ескендер.

Родина Барієвих вірить в якнайшвидше повернення додому і бачить майбутнє кримськотатарського народу і своїх дітей в європейській, українській, правовій державі, де будуть забезпечені всі права. Пан Ескендер впевнений, що сьогоднішня позиція і боротьба кримських татар стануть передумовою того, щоб його діти мали змогу розвиватися як повноправний корінний народ Криму.

“

*Проживаючи в Києві,
ми намагаємося робити
все, щоб наші діти зберегли
кримськотатарську
ідентичність і завжди
прагнули повернутися до
Криму, як виховували нас
наші батьки ще в місцях
депортації, у далекому
Узбекистані...*

”

Content

Foreword	6		
<i>Story 1</i> Lilia HEMEDZHI	8	<i>Story 11</i> Shevket NAMATULLAIEV	64
<i>Story 2</i> Asan CHAPUKH	14	<i>Story 12</i> Elmira KATAKI	70
<i>Story 3</i> Aliye KENDZHE-ALI	18	<i>Story 13</i> Rustem SKYBIN	74
<i>Story 4</i> Suleyman KADYROV	24	<i>Story 14</i> Isa AKAYEV	80
<i>Story 5</i> Ibrahim and Aliye KASHKA	30	<i>Story 15</i> Olga and Mark SHAIMARDANOV	86
<i>Story 6</i> Zarema ZEKIRYAEVA	36	<i>Story 16</i> Murtaza and Fatime OSMANOV	92
<i>Story 7</i> Lutfiye ZUDIYEVA	42	<i>Story 17</i> Mustafa and Sevilia URKUMETOV	98
<i>Story 8</i> Zair SMEDLYAEV	48	<i>Story 18</i> Alimdar BILYALOV	104
<i>Story 9</i> Fatma ISMAILOVA	54	<i>Story 19</i> Enver BEKIROV	110
<i>Story 10</i> Zera BEKIROVA	58	<i>Story 20</i> Eskender and Zarema BARIIEV	116

Зміст

Вступ	7		
<i>Історія 1</i> Ліля ГЕМЕДЖІ	8	<i>Історія 11</i> Шевкет НАМАТУЛЛАЄВ	64
<i>Історія 2</i> Асан ЧАПУХ	14	<i>Історія 12</i> Ельміра КАТАКІ	70
<i>Історія 3</i> Аліє КЕНЖАЛІЄВА	18	<i>Історія 13</i> Рустем Скибін	74
<i>Історія 4</i> Сулейман КАДИРОВ	24	<i>Історія 14</i> Іса АКАЄВ	80
<i>Історія 5</i> Ібраїм та Аліє КАШКА	30	<i>Історія 15</i> Ольга і Марк ШАЙМАРДАНОВИ	86
<i>Історія 6</i> Зарема ЗЕКІР'ЯЄВА	36	<i>Історія 16</i> Муртаза та Фатіме ОСМАНОВИ	92
<i>Історія 7</i> Лутфіє ЗУДІЄВА	42	<i>Історія 17</i> Мустафа та Севіля УРКУМЕТОВИ	98
<i>Історія 8</i> Заїр СМЕДЛЯЄВ	48	<i>Історія 18</i> Алімдар БІЛЯЛОВ	104
<i>Історія 9</i> Фатма ІСМАЇЛОВА	54	<i>Історія 19</i> Енвер БЕКІРОВ	110
<i>Історія 10</i> Зера БЕКІРОВА	58	<i>Історія 20</i> Ескендер і Зарема БАРІЄВИ	116

Образотворче видання

ЗАРУЧНИКИ ОКУПАЦІЇ
HOSTAGES OF THE OCCUPATION

(Українською та англійською мовами)

Дизайн обкладинки: Феріде Куртмамедова

На форзаці: Кибриз (кінець XIX - початок XX ст.) з приватної
колекції Ібраїма Ібрагімова

Не для продажу

Тираж 200 пр.

